

Ek 1. Değer Kaybı Hesaplaması

Sigortalının sorumlu olduğu araç kazalarında, hak sahibinin talebi olması halinde, değer kaybı aşağıda belirtilen şartlar çerçevesinde eksper tarafından ayrıca düzenlenecek bir değer kaybı raporu ile değerlendirilir.

1. Formül

Araç Rayiç Değeri : (ARD)

Araç Kilometresi : (KM)

ARAÇTA YAPILAN İŞLEMLER:

A. KAYNAKLI ANA PARÇALARDA DEĞİŞİM

	ADET	ÇARPAN	
ORTA DİREK DEĞİŞİM		3	$\frac{(ADET \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$
MARŞPİYEL DEĞİŞİM		3	$\frac{(ADET \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$
ARKA ÇAMURLUK DEĞİŞİM		3,5	$\frac{(ADET \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$
HAVUZ SACI DEĞİŞİM		3	$\frac{(ADET \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$
ARKA PANEL DEĞİŞİM		2,5	$\frac{(ADET \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$
TAVAN SACI DEĞİŞİM		4,5	$\frac{(ADET \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$

TOPLAM =T1

B. KAYNAKLI ANA PARÇALARDA DÜZELTME

(Bu bölümde Eksper hasar ve onarım şeklinin değer kaybına etkisini 1 ile 5 arasında puanlayacaktır)

	EKSPER TAKDİRİ (1-5)	ÇARPAN	
ŞASE DÜZELTME		0,7	$\frac{(EKSPER TAKDİRİ \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$
ŞASE KESME		0,75	$\frac{(EKSPER TAKDİRİ \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100}$

TAVAN SACI DÜZELTME		0,7	$(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
ORTA DİREK DÜZELTME		0,7	$(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
ARKA PANEL DÜZELTME		0,7	$(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
HAVUZ SACI DÜZELTME		0,7	$(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
ARKA ÇAMURLUK DÜZELTME		0,7	$(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
MARŞPIYEL DÜZELTME		0,7	$(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100

TOPLAM = T2

C. YUKARIDAKİ LİSTELERDE YER ALMAYAN DİĞER PARÇALAR

	ADET	ÇARPAN	
KAYNAK YAPILAN KAPORTA AKSAMI		1,2	$(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
DÜZELTME YAPILAN KAPORTA AKSAMI		1,2	$(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100
DEĞİŞEN KAPORTA AKSAMI		1	$(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100

TOPLAM = T3

A-B-C. BOYA UYGULANAN AKSAM (Yukarıdaki tüm listelerde boya uygulanan parça adedi)

	ADET	ÇARPAN	
BOYA UYGULANAN AKSAM*		0,75	$(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}$ 100

TOPLAM = T4

*Eksper boya uygulanan aksam sayısını belirlerken marka model ve işlemin durumuna göre birden fazla parçayı tek olarak hesaba alabileceği gibi bir parçayı işlemin durumuna göre bir buçuk veya iki adet olarak da takdir edebilir.

** Eksper onarılan ya da değişen aksam sayısını belirlerken parçanın nev'ine, aracın marka modeline, değer kaybına etkisine ve işlemin durumuna göre birden fazla parçayı tek olarak hesaba alabilir.

ÖZET OLARAK;

A. $(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD} + \dots + \dots = T1$

$$B. \frac{(\text{EKSPER TAKDİRİ} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100} + \dots + \dots = T2$$

$$C. \frac{(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100} + \dots + \dots = T3$$

$$A-B-C. \frac{(\text{ADET} \times \text{ÇARPAN}) \times \text{ARD}}{100} + \dots + \dots = T4$$

Araç Km'si 15.000 ve altında ise,
DEĞER KAYBI = (T1+T2+T3+T4)

Araç Km'si 15001 ve üzerinde ise,
DEĞER KAYBI = (T1+T2+T3+T4) - [(T1+T2+T3+T4) X ((KM-15000)/75000)]
2

2. Teminat Dışında Kalan Hâller

Hasar sonrası aşağıdaki hâller Değer Kaybı Teminatı dışındadır.

- 1) Mini onarım ile giderilebilen basit kaporta, plastik tampon/parça onarımları, cam, radyo/teyp, lastik, hava yastığı, jant, mekanik, elektrik, elektronik ve döşeme aksamı hasarları,
- 2) Ana iskelet ve şaside hasar olmaksızın, vidalı parçalarda yapılan onarım/değişim ile giderilebilen hasarlar
- 3) Araçın kaza anındaki rayiç değerinin % 25'ini aşan değer kaybı talepleri, (Bu maddede düzenlenen sınır bir araç için talep edilecek toplam değer kaybı limiti olup daha önceden ödenen değer kaybı tazminatları limitten mahsup edilir.)
- 4) Kaza tarihi ile ihbar tarihi arasında araç üzerinde mülkiyet değişikliği olan araçlar ile ilgili talepler,
- 5) Çekme Belgeli ve Hurda Belgeli işlemi görmüş araçlar,
- 6) Kısa süreli kiralık araçlar, taksi, dolmuş, uzun süreli (bir yıl veya daha uzun) kiralık araçlarda eksper tarafından hesaplanan değer kaybı tutarının %50'sini aşan talepler, test aracı, koleksiyon ve antika sayılan araçlardaki hasar sebebiyle yapılan değer kaybı talepleri.

3. Ek 1'de yer alan tutarlar %50'sine kadar (%50 dahil) Hazine Müsteşarlığınca azaltılabilir veya artırılabilir.

Ek:2 Destekten Yoksun Kalma Tazminatı Hesaplaması

- 1) Destekten yoksun kalma tazminatı, bu Genel Şartlar uyarınca belirlenen ilkeler dikkate alınarak zarar gören kişinin ve müteveffanın bireysel özelliklerine göre hesaplanır.
- 2) Tazminat toplu para şeklinde ödenir.
- 3) Hesaplamalarda ölüm tablosu olarak TRH 2010 tablosu dikkate alınır. Tablonun belirli periyodlarla güncellenmesi halinde tazminat tutarı, kaza tarihi itibarıyla güncel versiyona göre hesaplanır.
- 4) Hesaplamalarda iskonto oranı (teknik faiz), % 1,8 olarak dikkate alınır. İskonto oranı (teknik faiz) gerekli görülen hallerde Hazine Müsteşarlığı tarafından güncellenir.
- 5) Belgelendirilmiş olması durumunda, hesaplamalarda ölen kişinin vergilendirilmiş geliri dikkate alınır. Vergilendirilmiş gelir tutarı için herhangi bir belge sunulmaması durumunda hesaplama, asgari ücret kullanılarak yapılır. Aynı kriterler pasif dönem hesaplamasında da geçerlidir.
- 6) Yeniden evlenme olasılığı, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri yardımıyla Türkiye'nin coğrafi ve demografik yapısına göre Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde oluşturulacak cetvel dikkate alınarak hesaplamalara yansıtılır. TÜİK tarafından yayınlanacak resmi veriler yardımıyla hazırlanacak cetvelin kullanılmaya başlandığı tarihe kadar, mevcut yargı uygulamasında esas alınan tablo kullanılacaktır.
- 7) Destek süresi ile aktif ve pasif çalışma süresi, Hazine Müsteşarlığının belirleyeceği esaslara göre hesaplanır.
- 8) Tazminat tutarının negatif çıkması durumunda tazminat tutarı sıfır olarak kabul edilir.
- 9) Tazminat, ax_n formülü ile hesaplanır. Tazminat hesaplanırken "Devre Başı Ödemeli Belirli Süreli Rant" formülü esas alınır. Bu formülde kullanılacak yaş parametresi (x) hesap yapılacak mağdurun yaşı, destek süresi parametresi (n) ise mağdur ile ölenin muhtemel yaşam sürelerinin kesiştiği ve desteğin devam ettiği süreyi göstermektedir.
- 10) Yukarıdakiler dışında hesaplamaya ilişkin diğer hususlar ile hesaplamaya ilişkin standartlar Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenir.

Ek:3 Sürekli Sakatlık Tazminatı Hesaplaması

- 1) Sürekli sakatlık tazminatı, bu Genel Şartlar uyarınca belirlenen ilkeler dikkate alınarak zarar gören kişinin bireysel özelliklerine göre hesaplanır.
- 2) Tazminat, toplu para şeklinde ödenir.
- 3) Hesaplamalarda ölüm tablosu olarak TRH 2010 tablosu dikkate alınır. Tablonun belirli periyodlarla güncellenmesi halinde tazminat tutarı, kaza tarihi itibariyle güncel versiyona göre hesaplanır.
- 4) Hesaplamalarda iskonto oranı (teknik faiz), % 1,8 olarak dikkate alınır. İskonto oranı (teknik faiz) gerekli görülen hallerde Hazine Müsteşarlığı tarafından güncellenir.
- 5) Belgelendirilmiş olması durumunda, hesaplamalarda ölen kişinin vergilendirilmiş geliri dikkate alınır. Vergilendirilmiş gelir tutarı için herhangi bir belge sunulmaması durumunda hesaplama, asgari ücret kullanılarak yapılır. Aynı kriterler pasif dönem hesaplamasında da geçerlidir.
- 6) Aşağıdaki tabloya göre maluliyet oranının denk geldiği aralıktaki katsayı nispetinde asgari net ücret dikkate alınarak bakıcı gideri hesaplanır. Bakıcı tutulduğunun belgelendirilmesi durumunda asgari brüt ücret hesaplamalarda dikkate alınır.

Maluliyet Oranı Aralığı (%)		Asgari Net Ücrete Uygulanacak Nispet (%)
0	69	0
70	79	50
80	89	75
90	100	100

- 7) Tazminat, ax_n formülü ile hesaplanır. Tazminat hesaplanırken "Devre Başı Ödemeli Belirli Süreli Rant" formülü esas alınır. Bu formülde kullanılacak yaş parametresi (x) hesap yapılacak mağdurun yaşını, hesaplanan hangi süre için yapılacağını gösteren parametre (n) ise sürekli sakatlığa uğrayan kişinin muhtemel yaşam süresini göstermektedir.
- 8) Yukarıdakiler dışında hesaplama ile ilişkin diğer hususlar ile hesaplama ile ilişkin standartlar Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenir.

Ek:4 Motorlu Araçlarla İlgili Mesleki Faaliyette Bulunanlar İçin Yaptırılacak Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Hakkında Uygulanacak Esaslar

2918 sayılı Kanununun 104 üncü maddesi kapsamında teminat verilmesi durumunda sigortacı motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan teşebbüs sahibine düşen hukuki sorumluluğu Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları kapsamında teminat altına alır.

Motorlu araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunan teşebbüs sahipleri gözetim, bakım, onarım ve alım-satım amacıyla kendilerine bırakılan motorlu araçları ilgili mevzuat uyarınca tutmakla yükümlü oldukları deftere kaydetmek zorundadırlar.

Söz konusu motorlu aracın teşebbüs sahibinin sorumluluğunda bulunduğu sırada üçüncü kişilere vermiş olduğu Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları kapsamına giren zararlar, hasar tarihinde yürürlükte olan Motorlu Araçlarla İlgili Mesleki Faaliyette Bulunanlar için belirlenen sigorta limitlerine kadar teminat altına alınmıştır.

Ek:5 Motorlu Araçlarla İlgili Yarış Düzenleyicileri İçin Yaptırılacak Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Hakkında Uygulanacak Esaslar

2918 sayılı Kanununun 105 inci maddesi kapsamında teminat verilmesi durumunda sigortacı motorlu araçlarla ilgili yarış düzenleyicilerinin, yarışa katılanların veya onlara eşlik edenlerin araçları ile gösteride kullanılan diğer araçların sebep olacakları zararlardan dolayı söz konusu kişilerin üçüncü kişilere karşı olan sorumluluklarını Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları kapsamında teminat altına alır.

Yarış düzenleyicileri, yarışa katılanlar ve yardımcı kişilerin yarış esnasında üçüncü kişilere karşı olan sorumlulukları yarış veya gösteriye katılan, onlara eşlik eden ve yarış veya gösteride kullanılan araçların türlerine göre hasar tarihinde yürürlükte olan sigorta limitlerine kadar teminat altına alınmıştır.